

Voorzitter,

Laatst was ik bij een bijeenkomst waar meerdere sprekers een woordje kwamen doen. Eén van de sprekers sprak eerst voordat zijn eigenlijke presentatie begon over het journaal van de vorige avond. Hoewel zijn presentatie over een ander onderwerp ging, wilde hij dat we samen met hem toch kort stil stonden bij de gebeurtenissen in de wereld. Na een minuut of twee ging hij over op zijn eigenlijke presentatie.

Het verschil tussen hem/de andere sprekers op die dag en ons, wij als sprekers op deze begrotingsbehandeling, is dat wij dagelijks op de een of andere manier bezig zijn met de gebeurtenissen op het journaal. Als raadslid, als gekozen volksvertegenwoordiger, houden we ons bezig met alles wat onze (lokale) samenleving raakt, en dat is veel. Van de 'beroemde' stoeptegels tot de verandering van het klimaat, van onderwijshuisvesting tot zaken die zich ver van onze gemeente afspelen, zoals de verschillende oorlogen in de wereld en het onrecht en de ongelijkheid die dat met zich meebrengt. Allemaal hebben ze op verschillende manieren invloed op onze gemeente, en op ons samen leven met elkaar. Inwoners en ondernemers merken de gevolgen hiervan steeds meer.

De begroting die voor ons ligt heeft hier op verschillende terreinen aandacht voor. We zien een begroting waar we als gemeente tevreden mee kunnen zijn. Een evenwichtig financieel verhaal met een begrepen onderbouwing. Complimenten hiervoor.

Ik begin graag met een paar positieve highlights, om daarna op een aantal punten in te zoomen. D66 Peel en Maas ziet de voortvarendheid waarmee het college inzet op kunst en cultuur. En hierin ook verbinding maakt met (mentale) gezondheid. Kunst en cultuur zijn samen met onderwijs hoekstenen van beschaving, talentontwikkeling en zelfontplooiing. Ook zijn we tevreden met de inzet op wegenverbetering bij de verschillende soorten uitvoerende werkzaamheden waarbij slimme verbindingen worden gemaakt. Herinrichting van straten wordt gecombineerd met rioolwerkzaamheden, waarbij ook aan verkeersveiligheid en klimaatadaptatie wordt gedacht. Volgens mij vinden we dat allemaal heel logisch. Het is niet voor niets dat dit vakgebied al lang voorloper is van overstijgende samenwerking (integraliteit) en slimme verbindingen (werk met werk). Hier kunnen we nog van leren. Later in ons verhaal volgt meer.

Wat D66 Peel en Maas wel opvalt, is dat veel gesproken wordt over eigen initiatief van inwoners. Aan de ene kant spreekt hieruit een vertrouwen in de kracht en het verantwoordelijkheidsgevoel bij alle inwoners. Tegelijkertijd weten in normale tijden niet alle inwoners de weg naar de gemeente, naar instanties en instellingen te vinden. Laat staan in de uitzonderlijke tijd waarin we nu leven. Crisis stapelt op crisis. Het is dan ook reëel er van uit te gaan dat mensen die in normale tijden ondersteuning nodig hebben en de weg er naar toe niet op eigen houtje weten te vinden, nu nog meer achterop kunnen raken. En dat mensen die zich voor het eerst geconfronteerd zien met een situatie waarin ze eigenlijk ondersteuning nodig hebben of een adviesvraag hebben, niet weten waar aan te kloppen. D66 Peel en Maas staat voor iedereen vrij laten maar niemand laten vallen. Eigen verantwoordelijkheid en het vertrouwen in de eigen kracht is goed, maar deze uitzonderlijke tijd vraagt meer dan ooit om een dringend besef dat zelfredzaamheid nooit als vanzelfsprekendheid kan worden gezien. En hier past een overheid bij die niet alleen uit gaat van mensen die hun weg zelf weten te vinden, maar ook een overheid die actief de hand reikt naar haar inwoners die het nodig hebben. Gelukkig zien wij daar zeker aanzetten toe vanuit het college.

We hebben als raad en college dit half jaar meerdere keren met elkaar gesproken over hoe we in deze uitzonderlijke tijd ondersteuning kunnen bieden aan inwoners die het nodig hebben. D66 Peel en Maas is dan ook zeer blij met de € 1 miljoen die het college vrijmaakt om armoede bij

huishoudens te voorkomen en als steunfonds energiekosten verenigingen en stichtingen. Wat ons erg aanspreekt is dat hierbij oog is voor mensen met een laag én mensen met een middeninkomen. En dat het college vinger aan de pols houdt. Mocht blijken dat dit budget niet toereikend is, dit eventueel aangevuld kan worden. D66 Peel en Maas complimenteert het college graag voor deze inzet. Hierbij denken wij dat deze middelen nog effectiever kunnen worden ingezet en meer inwoners er mee ondersteund kunnen worden door een actiever optreden vanuit de gemeente. We kunnen er niet zomaar van uit gaan dat alle inwoners die ondersteuning/advies nodig hebben zelf hun weg naar de gemeente weten te vinden. D66 Peel en Maas ziet dan ook graag een bredere inzet op het informeren van inwoners over ondersteuningsmogelijkheden. En ziet hierbij meerwaarde in slimme verbindingen tussen gemeente, verschillende organisaties en verschillende vakgebieden. En daarom dienen wij de motie 'Slim verbinden: Financieel advies voor inwoners' in. In de hele gemeente zetten mensen in verschillende organisaties zich dagelijks in voor de inwoners en ondernemers in Peel en Maas. Complimenten en dank. Wij denken in deze uitzonderlijke tijd met slimme verbindingen nog meer te kunnen betekenen voor de inwoners en ondernemers.

Van bouwen aan onze samenredzaamheid neem ik nu de brug naar bouwen aan onze woonbehoeften. Het college wil hier werk van maken door de woonondersteuner structureel een plek te geven. We zijn hier blij mee. D66 Peel en Maas zette al in op de rode loperaanpak. Dus ja, we zijn blij met deze vooruitgeschoven post op het woondomein, maar zijn ook benieuwd naar de impact tot nu toe. Het concept van een woonondersteuner is nieuw in Peel en Maas. En roept zoals vaker bij nieuwe dingen vragen op. Werkt het concept in de praktijk zoals bedoeld? Is bijsturing nodig? (trial and error). Versnellen we echt de woningbouw? Ook in de kleine kernen? Het zijn vanzelfsprekende vragen die horen bij het inzetten van een nieuw concept. Daarom lijkt het D66 Peel en Maas goed om dit nieuwe concept in 2023 te evalueren. Hoe kijkt de wethouder naar zo'n evaluatie?

We zijn net de brug overgegaan naar het woondomein. En wonen doen we veelal in een straat. En in een straat is er meestal een voetpad. Maar niet altijd. Als je door onze mooie gemeente wandelt, valt het op dat je soms voetpaden mist. Dat ze of plotseling ophouden of er simpelweg niet zijn. Dat kan en mag toegankelijker voor voetgangers (met en zonder kinderwagen, rollator, blinde/slechtziendegleidestok) en rolstoelgangers. Inwoners en bezoekers. Beweging draagt positief bij aan de fysieke en mentale gezondheid van mensen. Deze vormen dragen daarnaast bij aan duurzaamheid. Tegelijkertijd zijn voetgangers en rolstoelgangers twee van de meest kwetsbare weggebruikers. Aanvullende voetpaden dragen bij aan toegankelijkheid, verkeersveiligheid én betekent ook een verbetering uit toeristisch oogpunt (en daarmee zelfs economisch.). Daarom dient D66 Peel en Maas de motie in 'Voetpaden lopen door'.

We blijven nog even bij verkeersveiligheid. D66 Peel en Maas is zoals eerder gezegd blij met de inzet hierop. We zoomen graag in op een plek waar veel schoolgaande kinderen en jeugd van de weg gebruik maken. Met een motie die we samen met Lokaal Peel en Maas en het CDA indienen vragen we het college om de situatie Kesselseweg-Mariaplein-Molenstraat verkeersveiliger te maken.

Van verkeersveiligheid en schoolgaande jeugd steken we over en blijven stilstaan bij de jongeren zelf. Het leven dat jongeren gewend waren te leven is tijdens corona stil komen te staan. De ingrijpende gevolgen daarvan zijn de afgelopen paar maanden steeds zichtbaarder geworden. Het is niet voor niets dat koningin Maxima een open brief heeft geschreven aan jongeren. De stilstand op tal van sociale vlakken, de vereenzaming gecombineerd met een wel aanhoudende prestatiedruk hebben tot schrikbarende gevolgen geleid. D66 Peel en Maas dient samen met Lokaal Peel en Maas en het CDA de motie 'Onderzoek naar meer en bredere preventie mentale gezondheid bij jongeren' in. En roept hierin ook op de samenwerking op dit thema te stimuleren en te zorgen voor een integrale aanpak.

D66 Peel en Maas vraagt daarnaast ook aandacht voor de wat jongere jeugd. Kinderen horen samen te kunnen spelen, ook in speeltuinen. Met onze motie 'Een speelplek voor alle kinderen' vragen we het college in te zetten op inclusieve speeltuinen, waarin kinderen met en zonder beperking samen kunnen spelen.

De jeugd heeft de toekomst zeggen we vaak genoeg. Maar om een gezonde en leefbare toekomst veilig te stellen voor onze jeugd is werk aan de winkel. Biodiversiteit en vergroening is nodig voor zo'n toekomst én voor het gezond opgroeien in het hier en nu. Wij zijn dan ook blij met de inzet van het college op de groenblauwe revolutie en groene schoolpleinen. En zullen de komende jaren samen met de rest van de raad en het college initiatief willen blijven nemen om onze toekomst en dat van de huidige jeugd veilig te stellen. Als hier vanuit het college al gedachtes over zijn, dan horen wij dit graag.

Het is goed leven in Peel en Maas, Eigenlijk gaat het best goed in Peel en Maas, We hebben hier zelfsturing. Zomaar wat typering die bekend in de oren zullen klinken. Ja, het gaat redelijk goed met Peel en Maas, Maar... dat mag ons niet afhouden om verder en dieper te kijken dan de oppervlakte. De crisis laat zien dat weerbaarheid en zelfredzaamheid niet vanzelfsprekend zijn. Zelfsturing en vertrouwen in gemeenschappen ontslaat ons niet om het individu in al onze inwoners te blijven zien, in feite de kleinst mogelijke gemeenschap. Diversiteit is mooi maar heeft alleen waarde als tegelijkertijd iedereen daadwerkelijk de kans krijgt mee te doen. En lef betekent ook om dit met elkaar te realiseren door nieuwe paden in te durven slaan zonder de goedwerkende wegen te vergeten. Oftewel, slimme verbindingen!

Namens de fractie D66 Peel en Maas